

2 Νεοπαρτ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

7. 20/10/77

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Ερωτ. Μελ. V 13/1970

Α'.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

*

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
200. 1969/φ.ε.β. 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... **ΖΟΥΖΟΥΛΗ**
 (παλαιότερον ὄνομα: **ΖΟΥΖΟΥΛΗ**), Ἐπαρχίας... **ΚΑΞΤΟΡΙΑΣ**
 Νομοῦ... **ΚΑΞΤΟΡΙΑΣ**.....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος **Εὐαγγέλου**
Πλωτίνου..... ἐπάγγελμα **Λειτουργός**
 Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις **Ζούζουλη Παναγιόπου Κοζάνης**
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. **ἀπὸ γενέσεως**.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
 α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον **Μέλλιος Πίπτος**.....

 ἡλικία... **30**... γραμματικαὶ γνώσεις **εὐδυσκοιδοί**.....
 τὸς καταγωγῆς **Ζούζουλη**.....

 Μάριος Μέλλιος Ζούζουλη.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖα ἀγροτικὰ περιοχὰ προσωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖα διὰ βοσκήν ποιμνίαν; **Τὰ καλλιέργειαι τῆς**.....
Περιοχῆ τῆς χωρίου.....
 Ὑπῆρχον αὐταὶ χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα; **ἴσαν ἑπιβάνη**.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Εἰς τὸν Τούρκον Μπέη.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του; **οχι**..... **Ἡ πατρὶς περιουσία εἶναι τετρακλιθεὶς καὶ κληρονομήσται πρὸς τὰ παιδιά ἐξ ἀμοιβαίων καὶ διαίρει**

β'. 1) Οί κάτοικοι άσχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ή μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ή συγχρόνως εις άμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν και τήν κτηνοτροφίαν ;

Με την Γεωργίαν, την Κτηνοτροφίαν

2) Οί τεχνίται (δηλ. οί βιοτέχναι) άσχολούνται έν παρέργω και εις τήν γεωργίαν ; Ναι

γ'. 1) Εις τά μεγάλα κτήματα : τών γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τών μοναστηριών ποίοι ειργάζοντο εις αυτά ; και ύπό ποίους όρους ; ώς άτομα ή με όλόκληρον τήν οικογένειάν των ;

Με μη οικογένειαν όλων και ως Κολήτες

2) Πώς έκαλοϋντο οϋτοι ; (κολληγοί, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.)..... Ποία ήτο ή κοινωνική των θέσις ;

3) Ποία ήτο ή άμοιβή των ; (εις είδος ή εις χρήμα;)

4) Έχρησιμοποιούντο και εργάται ; εποχικώς, δηλ. διά τό θέρισμα, τό άλώνισμα, τόν τρυγητόν ή δι' όλον τόν χρόνον ; Από ποϋ προήρχοντο οϋτοι ; ήσαν άνδρες μόνον ή και γυναίκες ; ποίαν άμοιβήν έλάμβανον ; ημεραμισθίου εις χρήμα ή εις είδος ;

5) Έχρησιμοποιούντο και δουλοι (ύπηρέται) ή δουλαι ; Έάν ναι, από ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οί νέοι και αί νέαι του τόπου που έπήγαιναν δι' άνεύρεσιν εργασίας ; ... Εις Θεσσαλίαν, Αχενόρες και εις την Βλαχίαν

β) Έπήγαιναν εποχικώς : ώς εργάται..... ή ώς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφείς (μπογιατζήδες), πρματευτάδες (έμποροι) κλπ. ;

Ναι εποχικώς και διά την περίοδο του Χειμώνα

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

Μόνον με ζωϊκὴν κόπρον καὶ με κάλυψιν καλαμιᾶς.

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... Μῆνα τοῦ 1952.

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... 1. 9. 1950.

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἢ προμήθεια αὐτοῦ; ... τὸ κεντρικὸν τεχνικὸν κέντρον

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1.....	4.....	7.....	10.....
2.....	5.....	8.....	
3.....	6.....	9.....	

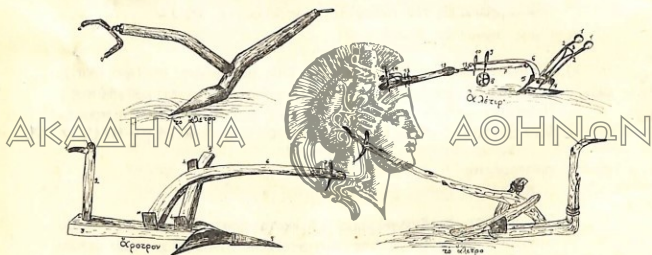
- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;)
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....
 5) Μηχανή ἀλωνισμού

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

Οἱ ἴδιοι ἢ ξένοι ἢ ἐμπειροὶ τεχνῖται.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

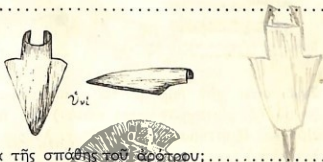
1. 6. **Συρταρι** .. 11.
 2. 7. 12.
 3. **Κοντοῦρι** ... 8. 13.
 4. 9. 14.
 5. 10. 15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατὸν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άριθμησιν).

- 4) Τò ύνι. Τò ύνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ήτο (ή είναι) μιᾶς μορφῆς διά τήν άροτρίασιν όλων τών ειδών τών χωραφιών ; δηλ. τών χωματερών (λιβάδια, κήποι) καί τών πετρωδών. - Ίχνογραφήσατε ή φωτογραφήσατε τò έν χρήσει ύνι (ή τὰ έν χρήσει, εάν είναι διαφορών τύπων) καί σημειώσατε τήν χρήσιν έκάστου.

.....

- 5) Ποιον τò σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου;.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

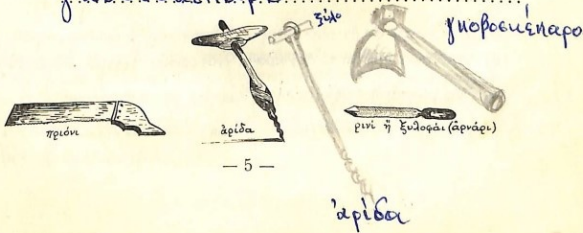
- 6) Τῆτα (ή είναι) κατασκευασμένη εκ ξυλου ή σιδήρου

.....

- 7) Έργαλεία διά τήν κατασκευήν καί επιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρι, πριόνι, άριδα, άρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

τ.β.ε.μ.ο.ρ.ι. σκεπάρι. άριδα. άρνάρι. ξυλοφαί
 γ.μ.β.ο.ε.μ.ε.π.α.ρ.ο.

8) α) Διά τόν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες, ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... βόες, ἄγρια, ἀφίλας

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διά τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; .. πᾶνια, ὄνο

9) Διά τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; ἐναγκαῖος

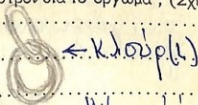
Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λούρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

πᾶνια ζεύλες ἀπὸ κέραναι

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διά τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου; ἢ κούρα ἀπὸ κ. 1950

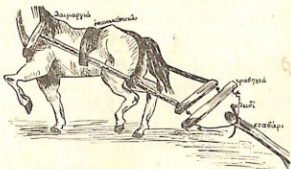
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει το άλογον ή άλλο ζώον διά να προσδεθῆ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

.....

.....

.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπέρθετος. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. *Ζεῦξιμον εἰς ἀροτρίαν τοῦ*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΤΩΝ

ζωριζομονα εἰς το χωριο καὶ περιεδοκερον οἱ γυναῖκες διὰ οἱ ἄνδρες. Ζεῦξιμονα ὡς κούρια

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

.....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

.....

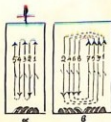
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

τὰ ζῶα κούρια, ἢ ἄνδρες, καὶ ὄργωνο με τὴν βωνες τοῦ ἀροτρίου καὶ ἐν ἀνάγκη βοταίης με τὴν «Σιδάη» ἢ τὴν βον κέντηλ.

- 4) Σχεδιάσατε πώς γίνεται παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερα) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακάς (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α);

Πάντα κ.σ. ἀλλοτε (α)... και τὸ αὐλακίρι. Π.κ.α.κ.ε
(ε.χ.φ.ε. και από π.σ.ο. κ.ε.φ.ε.ε.)

ἢ ὄργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὄργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΕΛΦΩΝ

- 5) Ἡ ἄσπυρα καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ γίνεται (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (βηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμπε, σιασιές, μεσθράδες κ.λ.π.);

ἔξιν. ε.π.ο. και α.σ.φ.ε.φ. και α.π.ν. κ.λ.ε.φ.ε.φ.
ἔξιν. ε.π.ο. και α.π.ν. κ.λ.ε.φ.ε.φ. (ε.π.ε.φ.ε.φ. ε.π.ε.φ.ε.φ.)
Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακιάν; .. Ν.κ.ε.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιεῖται ἄροτρον; .. ε.χ. ε.α. και π.σ.ο. ε.π.ε.φ.ε.φ. ε.π.ε.φ.ε.φ. ε.π.ε.φ.ε.φ.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὄργωματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ σήμερα). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

ἡ α.π.ε.φ.ε.φ. (ἀνοιχτοὶ μακροὶ φ.ε.φ.) και μίνονται
χωράφια). πάντα βαθιά και σταθερὰ

Εἰς ποῖα ὄργωματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

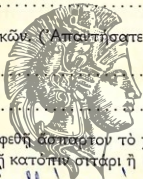
γ) Ἀροτριάσεις (ὄργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὄργωματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Ἐξήντησθε σπορὰ μὲν καὶ κατὰ τὸ χωράφι τὸ φθινόπωρον ἔφρον τὸ χωράφι ἢ ἐπαρμένον μὲ ἄλλο φθὸς φθινό (σιτάφι & καλαμῆλου) καὶ ἄγρια ἀνοιχία εἰς ὄργωματα

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπατήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σίταρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Ἐπὶ φθινόπωρον ἔφρον μὲν καὶ κατὰ τὸ χωράφι, μὲν καλαμῆλου

4) Πόσα ὄργωματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; ...

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

Ὁ Τροσκῆ (καμῆλι) γιὰ τὸ ψυφί. Ἐτὸ τρεσφῆρι καὶ ἡ Μ. πορῆ (Ἐξήντησθε δασκίον) γιὰ τὸ κρεμῆλι καὶ κασι...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδᾶρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὄνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

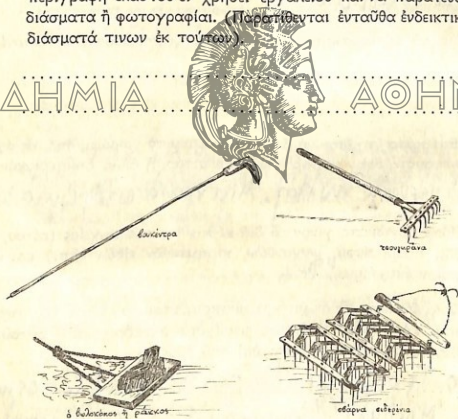
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοιραθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; **Ναλ**.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

Εἶναι οὐκ ἀνεπιθύμητον τὸ ἐπιτελεῖν τὸ ἔργον μετὰ τὸ ἔργον.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσαπά κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

- 1) Τσίριτσι .. 4) Κατσίρα ..
2) Τσίριτσι .. 5) Γουαλιερίφι ..
3) Διμέλι .. 6) Καβιάς ..

6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν
Συνήθως κορίζοι ἢ νύφες γιὰ τὸ ἐπιλάμνο τῶν
σβολῶν

7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργῶνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους. *Τὰ παλαιὰ καὶ παλαιὰ περὶ φραγμῶν*

8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργῶνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σπυρόν, τριφύλλι κ.ά.
Γιὰ κτηνοτροφίαν πάντα καὶ κενόβια

9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἔσπερνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως. *Ἐφυτεύοντο ἐν κενοῖς ἔλαις γούρνας*

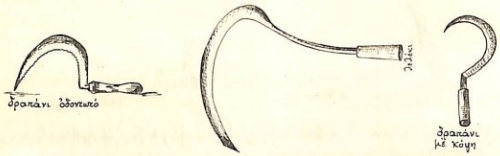
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργα εἰς θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι, κλπ.)

- 1) δρεπάνι → (δρεπάνι), ὀδοντωτό
 2) ἄελευα

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).

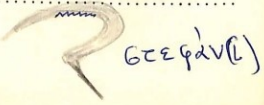
1) με κόσσα
 2) με δρεπάνι εἰς
 χόρτα κιν χυρὰ φῶν

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν)

ὀδοντωτή

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

← χ. εἰ. ρελαβή ← (Μουρῶ)

5) Ποίος κατεσκεύαζεν αυτά τὰ θεριστικά εργαλεία (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Οἱ βιθωνοὶ (βίθιοι)*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσης καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *τὰ σπηριαία θερίζονται εἰς ἀνδρῶν κοντὰ ὅπως ξερίζωνται τὰ σπηρια ξερίζωνται.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη ἢ σίκαλις κλπ. *ὄσο το ἐνναλὸν χερσὶ ἰσφ. χιτ. νλ. ἔξω βελίον. τὸ ἀχνο. χερσὶ ζῶα*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *κοντὰ βόλια*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Οἱ θεριστὰς ἀποδίδουν τὰ δράγματα (χεριὰ) ἐπὶ χῶμα. χιτ. νλ. δεθῶν. ἔργον ἐξ δαχτύλων.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Πολλὰ ὁμοῦ. Ὅταν τὸ γιτάρι εἶναι κοντὸ ἐνναλὸς οἱ κορυφαὶ μετὰ τὰ γιτὰχνα ἢ μετὰ κατὰ τὸ πιν. αὐτ. ἀλλ' ἢ μετὰ τὰ γιτὰχνα μετὰ τὴν χερσὶ (ἐργαλῖα) ἐδῶ.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *Χαρίζ*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκατὸν ἀπὸ ἄλλον τόπον καὶ ποῖον ;

*Οἱ ἰδιοκτεῖναι τῶν χωρῶν καὶ
πολλὰς ὁρὰς παρ' ἐξοχῶν ἀπὸ
ἄνδρες καὶ γυναῖκες εὐχρησίων προσώπων*

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνεῦ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

*Δὲν ὑπῆρχε ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν
ἐπιφομιθίου ὁ κωδικὸς μετὰ
προσώπων ποῦ δίδεται εἰς οἰκονομικῶν
ὄψεως ἢ ἐπὶ χωρῶν αὐτοῦ.*

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

*Οἱ κληροῦντες εἶχαν ἢν παλαιὰ
ἐπὶ ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ. Ἐμνηστεύσαν ἦν
ἐπὶ χεῖρας ἢν πρὸς τὸν πῶν βιτάρη.
Οἱ γυναῖκες τὴν πορὰ ἀνὰ πρὸς οὐκ ἀπὸ τὸ πῶν
μέρος τῶν κωδικῶν ἦν τὸ ὄψος ἢν
εὐβῶν καὶ ἢν ἰνὸν ἀνεῖναι.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΤΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

- 4) Έδιδετο (ή δίδεται) προσοχή ως προς την ημέραν τῆς εβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ἐκίταρα ἀπὸ τὸ Πανηγύρι τῆς Ἀθῶν. Παραβινοῦ καὶ οἱ αἰδιότου ἐπέφρα ἐπιὸς ἰρίου.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ἦλεγοντο πολλὰ τραγούδια καὶ μαζικὰ ἐν δάφνῳ. Πολλὲς γυναῖκες μαζὶ ἐπὶ τοῦ χωρὰκι τραγουδοῦσαν εἰς ἕνα ἢ ἄλλο ἀπὸ τὴν δούλειαν.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἕνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθον τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράφουτε λεπτομερῶς ὅπου ἀπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶδη. κ. κ. εἰς τὸ εἰκονοστάσι καὶ καλλιγραφικῶς τὸ χωράφι τὸ ἐπιγράφοντες τὸν κ. Δρ. Δρακονάου.

Τραγουδοῦν δάφνῳ οἱ καὶ γυναῖκες τὸ ἔλεγοντο κομμάτι καὶ ἐπὶ τὴν τελευταίαν χερσὶ ἀνὰ νύκτα ἔκοπαν τὴν ξερὴν ἡμέραν. Ἰὰ νὰ βρῶν οἱ ἴριες τὴν πόλιν πρῶτα ἢ ἄρα περὶ τῶν δάφνων καὶ ἐπὶ τὸν χρόνον ἐξ εἶνε περὶ ἑξήκοντα καὶ καλλιτέρη καὶ ἀγάρικους ἢ εἰς ἀφορμὰς εἰς χερσὶ.

- δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων. Περιγράψουτε λεπτομερῶς ὅπου ἀπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶδη. κ. κ. εἰς τὸ εἰκονοστάσι καὶ καλλιγραφικῶς τὸ χωράφι τὸ ἐπιγράφοντες τὸν κ. Δρ. Δρακονάου.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ δεμάτιασμα ἐγένετο κατὰ τὸ δελτικὸν ἢ ἰδίαν ἡμέραν μέχρι καὶ τὸ ἔσπερας. Ἐπὶ τῶν ἐν νύκτι ἔκοπαν, περὶ ἡμέρας πολλὰς γὰρ ἀνὰ τὸ χωράφι ἔσαν πολλὰ ἔφρα καὶ ἐπὶ τὸ χωράφι καὶ τὰς πρῶτας ἡμέρας μὴ τὴν ἔσπερας ὡστε ἐξ εἶνε περὶ τὸ ἐξήκοντα (ἢ ἑξήκοντα).

Ἐν ἡ καλλιτέρῳ κραιώσεως τότε ἐφαίνε ἐπὶ χωράφι διὰ κλα-δὸ ἐπέφρα ἡμέρας ἐπὶ ἑξήκοντα.

AKAΔΗΜΕΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚῆΣ ΚΑΙ ΚΑΛΩΓΡΑΦΙΚῆΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Περιβόλιον καὶ καλλιτέρη καὶ ἀγάρικους ἢ εἰς ἀφορμὰς εἰς χερσὶ.

Χειρὶ καὶ ἰδίαν ἡμέραν καὶ ἐπὶ τὸν χρόνον ἐξ εἶνε περὶ ἑξήκοντα καὶ καλλιτέρη καὶ ἀγάρικους ἢ εἰς ἀφορμὰς εἰς χερσὶ.

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Τὸ φύτεμα γίνεται ἐξ οὐραίου καιρῶν.
ἡ σπορά γίνεται ἀπὸ τοῦ χειμῶνα.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρού κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

Μὲ τὴν σκαπάνην ἢ τὸ ἄροτρον.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκου); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπῆ, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Μόνο ξηρὸν χόρτον
ἀπὸ τῆς Λιβαδίας.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). Τὸν ἰστικόν (ἢ σφίγγον) καὶ μὲ κέρατα
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) 1) η Τσουκράνα (Ξύδινη) ...
 2) Το Διυράνη (Ξύδινη) ...

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

α. 1) Μεταφορά των δεματιών προς άλωνισμό. Συνκεντρώνοντο προς τούτο επί τόπου εις τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μεταφέροντο φορτωμένα τὰ δεματία εἰς τὴν αὐλὴν καὶ ἐκεῖ ἤλωνίζοντο

2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν δεματία. Εἰς τινὰς τόπους λεγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; ...

Σε σωρὸν χωρὶς κανονικὸν τρόπον περὶ τὸ εἶναι πληρὸν ἢ ἄλλοι καὶ εἰς βίβλιν καὶ εἰς βίβλιν

3) Ὑπῆρχεν ἀνεκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἄλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι; ...

Ἐπὶ τὸν τόπον πάντα ὑπῆρχε

4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποῖαν θέσιν; ...

Ἐξω καὶ περιμετρικῶς εἰς τὸ χωριὸν εἰς δένδρα ποτὶ τὴν αὐλὴν αἰετῶν

5) Το άλωνι ανήκει εις μίαν μόνον οικογένειαν ή εις περισσότερας ; εάν τούτο ανήκη εις πολλές οικογενείας, πώς γίνεται ή χρησις του, δηλ. με ποίαν σειράν και επί πόσον χρόνον ;

Συνήθως ανήκει ες πολλὰς οικογενείας. Ο καθένας κατέχει μὲν τσικρὰ ἀλλὰ μίαν ἡμέραν ἀλώνισε ο καθένας εὐτὸς ἀνὴρ ἢ ἀδελφὸς τοῦ ἑαυτοῦ.

6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα και πότε λήγει ;

Ἀπὸ τῆς 30. Ἰουλίου μέχρι 12-14. Ἀυγούστου.

7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου και παραθέσατε σχεδίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Ὅλα χωματάλωνα ἀλλὰ ἐξήκοντο ἀπὸ τὰ πόρτα καὶ ὑψηλὰ ἡλιόφωτο με «βραχίονα» κήποι βόδια.

8) Πῶς ἐπασκευάζεται τὸ άλωνι ἐκάστου ἐτος, πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμὸς αὐτοῦ και ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου και τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν και ἀχύρων).....

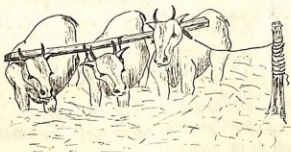
Πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἀλωνισμοῦ με τὸν ἀναμετρητὸ ἀνωτέρω τρόπον.....

9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ και ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν και ὥραν ;

Ὅχι ἀλλὰ τὸ ἄνω μετὰ τῆς κυριακῆς και τὸ ἀλώνισμα τὸ πρωὶ μὲν ἐξερχόμενοι τῶν ἀποκένων ἡμέραν τὸ ἀλώνισμα.

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εις τὸ άλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς και τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἴονδῃποτε ἄλλον.
 Γύρω ἀπὸ τὸ ἐπιρόχνησον καὶ μὲ πάλι δεξιὰ...
 λυμένῃ καὶ ὄρθει.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσης ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου εξαφτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καί οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

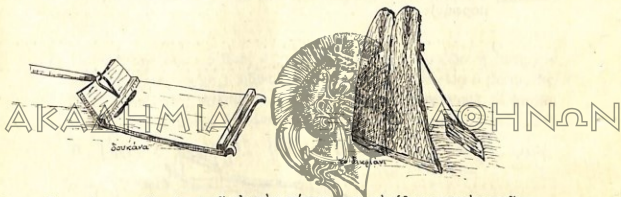
Στὴ μέσην ὑπερχειρὸς ἐπιρόχνησον ὁ ξύλινος
 στῦλος ἐπὶ τὸ ὄρθει δένεται ἡ ἐπιχειρὸς (σχοινί).
 καὶ τὰ συγκρατεῖται ἀλώνισον τὴν γῆν.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλιεῖς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλιεῖς περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον.

τες καί σχετικές φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

Στὸ λακκόζων δύο ζώων (ἀλόγων) φαίνεται ἡ
 χ. κ. ρ. ν. τ. α. ν. λ. ἀποτ. ε. π. α. τ. ο. κ. μ. ε. δ. μ. λ. κ. α. (χ. α. τ. ο.)
 π. λ. α. ν. ο. ν. ο. τ. α. μ. ε. κ. μ. ν. τ. ρ. ι. κ. α. ι. η. ν. ἴ. ν. α. μ. ε. φ. α. μ. ε. ν. η. κ. α. τ. ο.
 ε. τ. ρ. ο. γ. κ. ν. λ. ο. θ. α. ν. μ. α. λ. α. ν. ἴ. η. τ. ρ. ι. κ. α. χ. ρ. η. ρ. ο. γ. α. τ. α. ζ. ῶ. α. κ. α. ι.
 κ. ι. ν. ο. τ. α. μ. λ. ν. ι. δ. ἴ. τ. ω. β. ἄ. γ. ο. γ. α. μ. ἰ. ν. θ. α. λ. ι. α. α. ν. ο. μ. ἰ. ν. ἄ. λ. η. κ. ε. ρ. ι. α.

γ) Πού ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶ εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμολόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχιδῶν
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὔτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχυῶν
 διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾶ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκιάνα, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἄπὸ ποῦ τὸ ἐπρωμηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μὲ ἀλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π. χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
 ρεβίθια κ. ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχυῶν τούτων;

Ο. Χ. Λ.

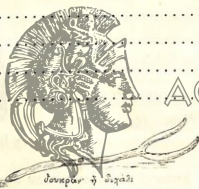
8) Από ποίαν ώραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ὁ ἀλωνισμὸς ἀρχίζει ἀπὸ τὸ πρῶτο ἔφυ βύζει ἢ...
 ὀρθρία καὶ τρεῖς ὡρὲν καὶ τὰ 3 ἢ ἕως ἔφυ...
 γίνονται δύο ἢ τρεῖς διαλείμματα χιὰ νὰ χυρίσων
 τὸ ἀλώνι καὶ μὰ νὰ 3 ἢ πορὰ δὴν τὰ 3 ἢ...
 Κατὰ τὸ χυρίσων τὸ εἶταρι κτυπιέται μὲ τὸ
 δουλκάνι, ἐμκάνεται γὰρ καὶ ρίχεται ἐς ἄλλο κτυπῶ-
 νον.

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΘΗΝΩΝ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
 πους στάχους ; .. καὶ χιὰ κ.κ. δισκομολυνθῆ τὸ

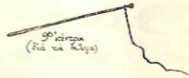
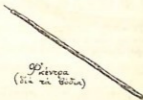
ὁμοίᾳ φεροφῶ πῶς μο τὸ β. γυριῶ καὶ τὸ
 κομῆμο τὸ ἀχύρον

14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
 πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
 διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα),

Γὰρ τὰ βόδια ἢ «ζιάλη»τ. βλέπε....
 Γὰρ τὰ ἀλογ. κ.τ.τ. τὸ κτυπῶν (L). εἶδος το...

15) Πώς λέγεται ή εργασία του άλωνίσματος ενός άπλώματος, δηλ. ενός στρώματος σταχύων έντός του άλωνιου. (Έν Κρήτη καλείται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. άπλώματα) σίτου, κριθής, βρώμης κλπ. ήλωνίζοντο καθ' ήμέραν

Μονον
2 η λωφα

16) Πώς λέγονται οί άλωνισθέντες στάχυες, προτου λιχνισθούν διά να άποχωρισθούν τά άχυρα άπό τον καρπόν ; (έν Κρήτη : μάλαμα)

17) Ποιοι άλωνίζουν : ό ίδιος ό γεωργός με ίδιακα του ζώα ή ύπάρχον (ή ύπάρχουν άκόμη) ειδικά άλωνιστάι (έν Αίτωλία : βαλμάδες, δηλ. τσολιάνηδες, καλούμενοι άλωναράοι και άγωγιάτες), οί όποιοι είχαν βρόδια ή άλογα και ανέλαμβαναν τον άλωνισμό

ο. ίδιο. ο γεωργος με τα δικά του ζώα ή των οχηματων.

18) Πλήν του μέσου τούτου με ζώα και με άλωνιστικόν εργαλειον ύπάρχον παλαιότερον εις χρήσιν άλλα μέσα χωρισμού του καρπου άπό τους στάχυσ' π.χ. τó κοπάνισμα αυτών με χονδρόν ξύλον (τόν κόπανον) ή με άλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω έν σελ. 26 εικόνα).

Μονον το κοπάνισμα στη βικαλη και για λιγη φαμη και ροβι.

19) Ό κόπανος ούτος πώς έλέγετο· έκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μήκος και πάχος είχε και ποιον τó σχήμα του ;

Από ξυλο ο ξυλου και σε δυο μερεθι
ο μετρος με μήκος 0,50μ. και ο μετρητο με μήκος 0,90 - 1,10 μ.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.). *διὰ... ξιμαλῆ, φακῆς, ρόβι. καὶ ρεβιθῶν.*

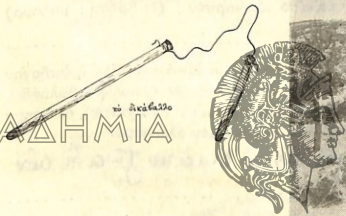

κόπανος εἰσομαλῆς

ξύλο κατασκευαστὸν τοῦ κοπάνου μικροῦ ἔργου δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

τὸ κούρα

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῆ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

και εις την άχυροποίησιν τών σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερώς τόν τρόπον τούτου χωρισμού του καρπού από τους στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ή φωτογραφίας)

Μόνον δια το λείωμα του σπυριδιού και προαυμένον δια την βίκαλην εξημερευμένην και νιξέω περιγμένην σπυριδιών. Τότε ήδη ή ηλώνοντο εις ενδειξας ή το χωμα του άλλωνιού και άφ' ήλιό τονο ξεμυκνάντο κοπτά εωρον.

22) Κατά τό άλώνισμα δια τών ζώων, ώς επίσης και δια του κοπάνου, έτραγουδούντο τραγούδια ; Έάν ναι, ποια ;
Κατά τό κοπάνισμα μήπως έλέγοντο ειδικά δίστιχα ή φράσεις δια τόν συντονισμόν του ρυθμού τής έργασίας ;

Έλέγοντο Πολλά τραγούδια.

23) Πότε τό πρώτον έγινε χρήσις άλωνιατικής μηχανής εις τόν τόπον σας. Ποιος την έπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τόν τρόπον λειτουργίας αυτής)

Από την δε λήξιμα χρίως ήλ λώνισμα μηχανών

β'. Λίχνισμα

1) Πώς λέγονται οί άλωνισμένοι στάχυες, έτοιμασμένοι δια τό λίχνισμα (έν Αίτωλια : λειώμα, έν Κρήτη : μάλαμα). Με ποίον εργαλείον σωρεύεται τό λειώμα δια τό λίχνισμα ; πώς λέγεται τούτο (εις Κρήτην : θρινάκι, εις Αίτωλιαν και Πελοπόννησον : δικριάνι, άλλαχου : δικιργιάνι) και ποιον τό σχήμα αυτού

- 1) Με τό καρπολόγιο
- 2) Με τό ζυλόφτιαρο = (φτιάφι)

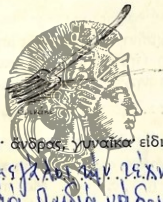
Ο σχηματιζόμενος σωρός έχει σχήμα στρογγύλον ή επίμηκες ;
Προτού άρχιση τό λίχνισμα (άνέμισμα) προς άποχωρισμόν του άχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Να ἐνὶ ξύλο μικρὸν καὶ να ἐχούσ χειρὶ αὐτῶν
χειρὶ νὰ ρίχνουν τὸ λυχνιστὸν εἰς τὸν σωρόν καὶ χειρὶ
ἐξῆς τὸ ἐπιπρὶ ἐκτὸς κούρα.....

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνεμίζει): ἄνδρας, γυναῖκα; εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ;
ὄλοι ζέροντ οἱ κρηταῖοι τὸν λυχνιστὸν καὶ χειρὶ τὸν σωρόν
αὐτὸν βρῆσαν καὶ τὰ παιδιὰ νὰ δουρῆσαν καὶ νὰ βρῆσαν.....

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχμισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται: κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ;
λέγονται καὶ βυβλάειαι καὶ συνιδῶν καὶ κλητὸν ζῶον
οἷο τὸ γέλοσ καὶ τὸ κλητὸν ζῶον.....

5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦσις τῶν ζῶων διὰ τὸ δεῦτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο; πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

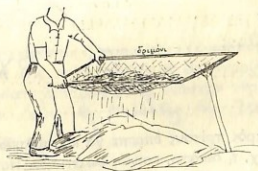
6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Ὁ καρπὸς δερμονίζεται· κοσκινίζεται μετὰ
ἀρκιὸν κόσκινον καὶ δερμόνη·

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσμί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνη, δορμόνη, δριμόνη, ρεμόνη κλπ.

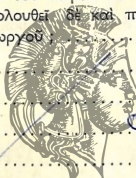
Να καθαρίζεται μάλιστα καὶ μετὰ τὴν φροντίδα

καὶ τὰ χυμὰ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

οχι

- 8) Ἄ λ λ α ἔ θ ι μ α προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

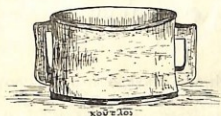
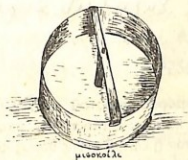
οχι

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξίν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

ἡ ὁ δεκατιστὴς τὸ δεκάτω 28 -
 ἡ «Κεχλιῶς» ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Μπέγ το 1/3 τῶ
 εἰσοδήματος καὶ τὴν ἀφαιρεῖν τῶ ἐπέρω.

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

- 1) μέτρο κιλὸ περίστων 20 ὀμοίειες
 2) μέτρο ζαχαρι περίστων 10 ὀμοίειες

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
 β) τὸ ἀγοφυλακιάτικο,
 γ) τὸ γυφτιάτικο,
 δ) τὸ ἀλωνισιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἢ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθηκὰς) . εἰς τὴν οἰκίαν ἢ ἐν τῷ ζῦλινῳ

Κρηνα

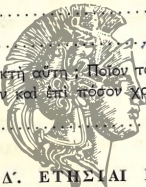
4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι . Πῶς ἐγένετο ἢ ἀποθή-

κευσις εις την υπαιθρον ; Πάντα εν αιχρώνα κονιά
 εις δάκνην . Ερίχνητο μέλας μετ' αλ. δρυφάνια και
 το παλιόν εν μέλας ούδια γάντζ παρμ. το δρυφάν. Περιεφέρω
 η αιχρώνα

5) Πώς γίνεται (ή γίνεται) η διαλογή του σπόρου. Κατά την διάρκειαν του
 θερισμού από τους καλύτερους στάχυς ή μετά το άλώνισμα ; ...

Ο καρπός του καλλιτέρου χωραγίου ξεραίνεται
 χωρις σπόρο

6) Μήπως όπου γίνεται η διαλογή του σπόρου πρό του θερισμού κατα-
 σκευάζεται τότε ή μετά τον θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) εκ σταχυών,
 το όποιον αναρτάται εις το είκονοστάσιον ή όπισθεν τής θύρας κλπ ; ..

δοχι

Πώς λέγεται ή πλεκτή αυτή ; Ποιον το σχήμα της ; πού φυλάσσεται.
 προς ποιον σκοπόν και επί ποσον χρόνον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατά ποίας ημέρας του έτους λαμβάνει χώραν κατ' έθιμον εις τον
 τόπον σας άναμμα φωτιάς εις το υπαιθρον. (Π.χ. παραμονή Χριστου-
 γέννων, έσπερας 23 Ιουνίου (Κληδόου), Άποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάμμο του Ιούδα), έσπερας τής 31 Αυγούστου κλπ.)

Κατά τις ημερες και τις ημερες αποκριές

Εις ποίας ημέρας, ποίαν ώραν και εις ποιον μέρος ;

Την καρραίων εν βράδυ και μετ' αλ. δρυφάν.
 Συνάδω εν την βλαστάν και και ακμας κατά δεσση
 θηρον

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

αεραλιτζα

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν' παιδιά, ηλικιωμένοι, ποιος άλλος;....

Παιδιά

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά την πυράν.

Τά κλέπτουν; "Αν ναί, από ποιόν μέρος;.....

Παιδιά από τό δάσος Ξοβαν και κουβαλούσαν
κέδρα

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Πέριξ ενός μεγάλου ξύλινου ενύλου μαγειρείου
και κτισίμου καιά σφραγιστά κείδρα και
μέχρι 5 κείρα ύψος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποιαί αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, ζορκια, ασματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα.....

Λεγονται τραγούδια από όλου πού μαγειρείου
και από μικρά μέχρι και φρονιες. Χορεύουν
πέριξ της πυράς και κάνουν τό « χέκοστ
μέ τό αυχο. Τά τραγούδια

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

είναι τινια τής Άπουριάς. Πολλοί

χίνονται και κερναβέλλια και έτσι
ή βραδυά περνά εύχάριστα και μένει άξέ-
χαστη ως την άλλη χρονιά την ίδια ημέρα.

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Τὸν κ. Διευτὴ Διημερολογίου

*Καθηγητῶν
Καθηγητῶν*

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΥΡΥΣΤΡΑΦΛ
↓

(Ν)ούρα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Παράβουλο
←

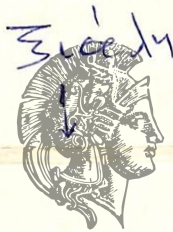

ΕΥΛ

Κουντούρ
←

↓ ΚΕΡΑΙ

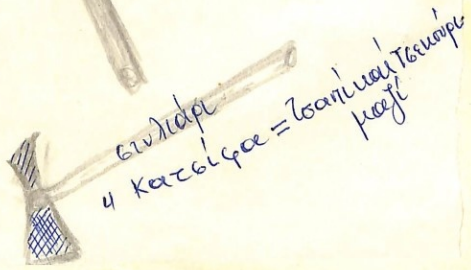
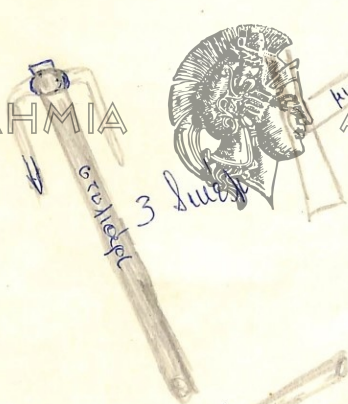
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

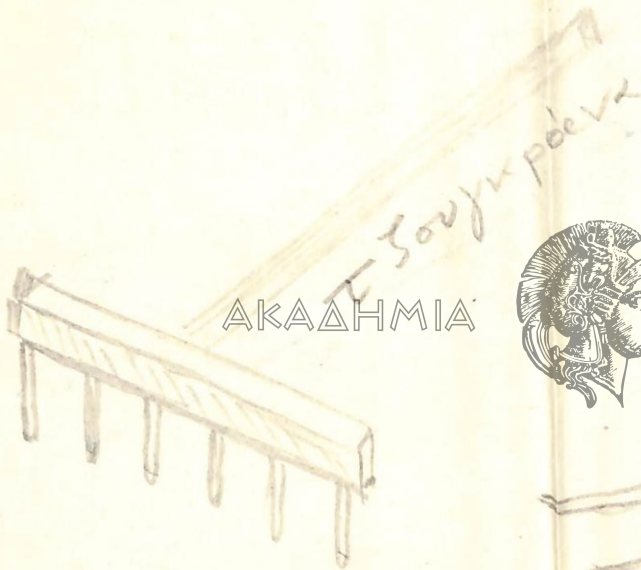
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ
↓

A smaller, simpler profile of Athena's head, facing right, located at the bottom right of the strip.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

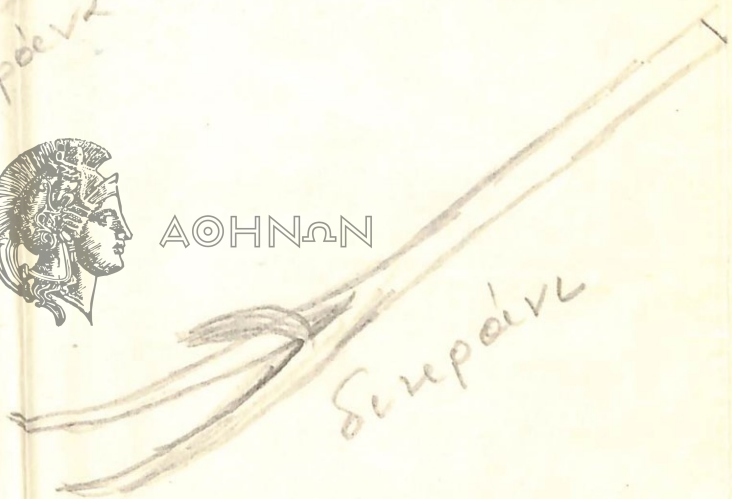

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΤΕ ΤΟΥ ΜΑΡΤΙΟΥ

ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΜΠΟΛΕ

11B

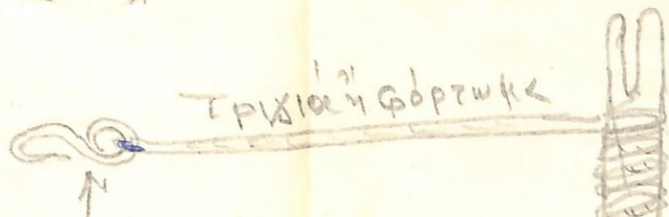

Γκουρνιάν (L)
Τὸ λατὸν γιὰ τὰν ἔσο ζωων

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τριχιά ή φόρτωκ

Κλουττος ζύγιος
ή γιδερίνιος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Συγκομια
Χερα

→ Η «στράλη» ἦτο ἡ καλοδοκούμενη μνηρόστων κιά
ἡ ἀκμή ἡ ἴσως ἐκ τῶν ἑπισημοποιεῖσθαι τὸ ἐπισημο
τῶν βασιλευσῶν ὡς τὴν ἐξ ἀρχῆς γὰρ τὸ ἐπισημο καὶ γὰρ
καὶ γὰρ καλὸ γὰρ βασιλευσῶν δὲ ἔπρεπε καὶ κατὰ
φάρμα ἡ ἀνακεία ἐπὶ ἀλῶν καὶ πάντα μετὰ φάρμα
εἰς τῶν. Ἔτσι ἡ ἀκμή δὲ ἔπρεπε καὶ εἶναι καλὸ
«Ζεχνύτη ἡ ἀκμή τῶν ἑπισημοποιεῖσθαι»
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ἡ ΑΘΗΝΩΝ
Τῆ στράλης τῆν ἑπισημοποιεῖσθαι Βιτ ἐλ ἐ»

μεγάλος κόναρος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

μικρός κόναρος

Χαρνοδόχης

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Γεωργίου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ταξία
Ευτέρω

Καὼ στὴν ἄεθρη Πέτρα

Μετῶσο ἀρχίζον καὶ τραφεῖον εἰς ἀποιεῖες.

Καὼ στὴν ἄεθρη Πέτρα (καὶ εἰς κάμματα) 1 δισ
παίξον εἰς παλλακίρια (παίξον τὰ φρονίμα) 1 δισ
καὶ ρίχνον εἰς ἐπαθῆμα (εἰς ἀνέφορον) 1 δισ
καὶ ἀέφωσαν τὸν Γιάννη τὸν ἀρματωτὸν 1 δισ
εἰς πόδι καὶ εἰς χόκτο καὶ εἰς μικρὸν ἢ δάκτυλο πούχει τὴν ἀρραβῶνα
Τρία καλὰ κορίτσια (τὸν κοιφολογούν) 1 δισ
- Γιάννη μ' ἄχης μάν (ἄχης ἀδελφῆ) 1 δισ
ἄχης καλὴ γυναῖκα (Ἐσθὴρ καὶ εἰς ἴδι) 1 δισ
- Γιά καὶ ἡ μάν (χιδε καὶ ἡ ἀσπρῆ) 1 δισ
πύρρε νὰ μὲ δῶ (πύρρε καὶ ἡ δῶ) 1 δισ
καὶ ἡ καλὴ γυναῖκα (πύρρε καὶ ἡ δῶ) 1 δισ
μὲ δύο παιδιὰ εἰς χερσὶ (ἡ ἀρραβῶνα καὶ ἡ δῶ) 1 δισ.

Ζοῦζουλη - Κασιοριές
3 - 3 - 1970

Πέντε Πλαϊνία

Πέντε πλαϊνάκι μωρέ πέντε πλαϊνάκι
τά πέντε εράδα-εράδα, ματάκια μ.
κι ένα πλαϊνάκι μωρέ κι ένα πλαϊνάκι
χορτάει τον ήλιο πόχει ματάκια μ.
κόρη κούρτσει μωρέ κούρη κούρτσει
μέ το γυαλί στα χέρια, ματάκια μ.
κώ χέρι χέρι μωρέ κώ χέρι χέρι,
χέρι χέρι το πρόσωπό του, ματάκια μ.
χέρια πακουλή μωρέ χέρια πακουλή
χέρι χέρι με ελπίδα χέρι χέρι μ.
ποιός θα εσύ χέρι μωρέ ποιός θα εσύ χέρι
τά ποιός θα εσύ χέρι χέρι, ματάκια μ.
Πλάμα μωρέ Πλάμα ταύρος
κώ χέρι χέρι χέρι χέρι, ματάκια μ.
κώ χέρι χέρι χέρι μωρέ χέρι χέρι χέρι
κώ χέρι χέρι χέρι χέρι, ματάκια μ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Βούλτονη - Καεζορίας

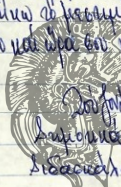
Από την συλλογή δημοτικών τραγουδιών
Ειδωμένου - Εύαγγελού Ιωάννου

3-3-1970

Μία Παρασκευή

Μία Παρασκευή κι' ένα Σάββατο Βράδυ
μάνη μ'έδωχνε, μάνη μου λέει φάγω
Φάγω κ'αίχμονας φάγω παραπανώνας
παιρνώ ένα στραίο, στραίο το μονοστόχο
Βρίσκω ένα δαντέρι γυμνο σαν κηφαρίτσι
βρίσκω το πρωτό, βρίσκω και το ξυτάκι
δάντερε μου δαντέρι, γυμνο μου κηφαρίτσι
πόδι θα βραδύασω και πόδι θα μείνω βράδυ.
Για κι' ο κήνος μου. Κρέμασε αέρματίσσο.
Σίλω το πρωί, σίλω το μεσημέρι
τα κι' ο δρόμος σου και ώρα σου μηλή. —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΝ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΝ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ ΕΡΕΥΝΑ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΒΑΓΓΕΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

3-3-1970

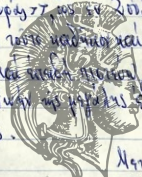
Εν Λοδβουλή τη 8-3-1970

Προς

Τόν κ. Νίκην Κόντην Έργου
της Ελληνικής Λογογραφίας - Ακαδημίας Αθηνών
ἐν Αθήναις

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω ἔμπρὸν ὑμῶν συγλυπόμε-
νον τὸ «Ἐρωτηματολόγιον διὰ Γραμμικῆς Ἐρχαλιᾶ καὶ διὰ
τὸ «ἔριμον Πυργῶ» ἐν Λοδβουλή-κατορίας ἀπαντηῶνται,
ἐπειδὴ θεωρῶ τούτοις ἀνάγκη καὶ ἀποχρέωσιν διὰ τὸν τόπον ἐξ οὗ
καταβολὴ καὶ ἀποδοχῶν ὅτι οὐκ ἐστὶν ἐλαχίστων συμβολῶν
ἀπὸ τῆς γῆρας τῆς γῆρας ἐδουκῆ καὶ καὶ ἀποδοχῶν ἀπὸ
παράδοξως.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Μετὰ τῆς

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
Διευθυντής

Κοινοποιεῖται

ἐν τὸν κ. Ἐπιθεωρητὴν Διευθ. Σχολ. Νεστορίας
κατορίας.